

**Теми і плани семінарських занять
з навчальної дисципліни «Право міжнародних трудових відносин»
Модуль 1**

НЕ 1.1.

Поняття та принципи міжнародного трудового права.

План

1. Історія виникнення і розвитку міжнародного трудового права. Створення МОП.
2. Поняття міжнародного трудового права. Дуалістична природа міжнародного трудового права.
3. Предмет міжнародного трудового права.
4. Принципи міжнародного трудового права.
5. Метод міжнародного трудового права.

Рекомендована література

1. Киселев И.Я. Сравнительное и международное трудовое право. Учебник для вузов. – М.: Дело, 1999. – С. 6-9.
2. Киселев И.Я. Зарубежное трудовое право. Учебник для вузов. – М.: Издательство НОРМА (Издательская группа НОРМА - ИНФРАМ), 2000 С.7-15.
3. Довгерт А.С. Правовое регулирование международных трудовых отношений. Киев - 1992.- 9-27.
4. Шкунаев В.Г. Международная организация труда вчера и сегодня. М.- 1968.
5. Иванов С.А. Трудовое право переходного периода: некоторые проблемы // Государство и право. 1994. - №4.
6. Дойблер В. Тенденции развития трудового права в промышленно развитых странах // Государство и право. - 1995. - №2.
7. Ли.Э. Глобализация и нормы в области труда: обзор проблем // Международный обзор труда. 1997. - №1-2.
8. Киселев И.Я. Трудовое право стран Запада на рубеже XXI века // Государство и право. 1996. - №1

НЕ 1.2.

Суб'єкти нормотворення міжнародних трудових стандартів. Джерела міжнародного трудового права.

План

1. Організація Об'єднаних Націй.
 - Загальна декларація прав людини, ООН від 10 грудня 1948 р.
 - Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права ООН від 1966 р.
 - Пакт про громадянські і політичні права від 1966.,
 - конвенції ООН про ліквідацію расової дискримінації, дискримінації жінок і про захист прав трудящих-мігрантів та членів їх сімей.
2. Міжнародна організація праці.
 - правовий статус МОП;
 - Структура МОП;
 - основні напрями діяльності МОП на сучасному етапі;
 - співробітництво МОП з іншими міжнародними організаціями;

- види та порядок прийняття нормативних актів МОП;
- нормативний зміст конвенцій і рекомендацій МОП;
- контроль за дотриманням державами конвенцій МОП;

3. Регіональні стандарти праці:

- Трудові стандарти Ради Європи;
- Трудові стандарти ЄС;
- Трудові стандарти СНД,
- трудові стандарти Організації американських держав, Організації африканської єдності і Арабської організації праці.
- трудові стандарти Організації економічного співробітництва і розвитку.

Рекомендована література:

1. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду (26.06.1945)
2. Статут Міжнародної Організації Праці (10.05.1944)
3. Статут Співдружності Незалежних Держав (22.01.1993)
4. Статут Ради Європи (05.05.1949)
5. Декларація стосовно мети та завдань Міжнародної організації праці (10.05.1944)
6. Регламент Міжнародної Конференції праці (21.11.1919).
1. Ли. Э. Глобализация и нормы в области труда: обзор проблем // Международный обзор труда. 1997. - №1-2.
2. Шкунаев В.Г. Международная организация труда вчера и сегодня. М.- 1968.
3. Гусов К.Н., Курилин М.Н. Международно-правовое регулирование труда (в конвенциях и рекомендациях МОТ). М. - 1992.-С.10-22.
4. Френкель Э.Б. Правовые методы регулирования забастовочного движения в странах Восточной Европы // Материалы по иностранному законодательству и международному частному праву. М. - 1993.
5. Окуньков Л.А. Развитие трудового законодательства в государствах – участниках СНГ // Право и экономика: Еженедельное приложение к газете «Деловой мир». 1994. - №13.
6. Абрамова О.В. Аналитический обзор законодательства о труде государств СНГ за 1994 г. // Право и экономика. -1995. - №5-6.
7. Довгерт А.С. Правовое регулирование международных трудовых отношений. Киев - 1992.- С.9-44.
8. Трудовое право. Учебник. Издание третье, переработанное и дополненное. – М.: “ПРОСПЕКТ”. 1999. – С.481-503..
9. Международное частное право: Учебник / Л.П.Ануфриева, К.А.Бекашев, Г.К.Дмитриева и др.; Отв. ред.Г.К. Дмитриева. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2003. – С.547-571.
10. Фединяк Г.С. Міжнародне приватне право. – К.: Юринком Інтер, 1997. – С. 183-205.
11. Прокопенко И.И. Международная организация труда: вклад в развитие управления// Советское государство и право, 1990. - №6. – С.100-108.
12. Моисеев Е.Г. Правовой статус Содружества Независимых Государств. М., 1995.
13. Костин Л.А. Международная организация труда (МОТ) – мировой центр социально-трудового законодательства и трипартизма. М., 1994. – С.34-67.

14. Бочарникова М.А. Развитие законодательства о труде государств- участников СНГ // Правовое регулирование труда в условиях перехода к рыночной экономике. М., 1995.
15. Абрамова О.В. Аналитический обзор законодательства о труде государств СНГ за 1994 г. // Право и экономика. 1995. №5-6.
16. Зенгер А. Права человека и контроль за их осуществлением Международной организацией труда.
17. Иванов С.А. МОТ: контроль за применением международных норм о труде и его проблемы // Государство и право. 1997. - №7
18. Киселев И.Я. Сравнительное и международное трудовое право. Учебник для вузов. – М.: Дело, 1999. – С.449-496.

НЕ 1.3.

Основні трудові права людини згідно міжнародних стандартів.

План

1. Право на працю. Заборона примусової праці.
2. Рівність працівників. Заборона дискримінації в праці та зайнятості.
3. Право на об'єднання. Захист прав профспілок, представників на підприємствах.
4. Право на колективні переговори та договори.
5. Право на страйк.

Рекомендована література:

1. Загальна декларація прав людини. Схвалена Генеральною асамблеєю ООН 10 грудня 1948 року
2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Схвалений Генеральною асамблеєю ООН у 1966 році
3. Пакт про громадянські і політичні права. Схвалений Генеральною асамблеєю ООН у 1966 році
4. Международная конвенция о защите прав всех трудящихся-мигрантов и членов их семей. ООН 18.12.1990р.
5. Конвенція про дискримінацію в галузі праці та занять N 111 (25.06.1958)
6. Конвенція про рівноправність громадян держави та іноземців і осіб без громадянства в галузі соціального забезпечення N 118 (28.06.1962)
7. Хартия Европейского Союза об основных правах: Комментарий / Под ред. д.ю.н. С.Ю.Кашкина. – м.: Юриспруденция, 2001.- 208с.
8. Киселев И.Я. Сравнительное и международное трудовое право. Учебник для вузов. – М.: Дело, 1999. – С.449-492.

НЕ 1.4.

Диференціація трудового права в зарубіжних країнах.

План

1. Міжнаціональна диференціація.
2. Сім'ї трудового права.
 - Трудове право країн континентальної Європи. В рамках цього типу розрізняють підтипи: германський, романський, скандинавський.
 - Англосаксонський тип трудового права (США, Великобританія, Ірландія, Канада, Нова Зеландія).

- Австралійський тип трудового права.
- Японський тип трудового права.
- 3. Диференціація трудового права в залежності від державного устрою країн.
- 4. Внутрішньонаціональна диференціація трудового права.

Рекомендовані джерела:

1. Киселев И.Я. Сравнительное и международное трудовое право. Учебник для вузов. – М.: Дело, 1999.
2. Киселев И.Я. Зарубежное трудовое право. Учебник для вузов. – М.: Издательство НОРМА (Издательская группа НОРМА - ИНФРАМ), 2000.

Модуль 2

НЕ 2.1.

Міжнародно-правове регулювання оформлення та впорядкування відносин трудового найму.

План

1. Зміст трудового договору.
2. Порядок укладення трудового договору.
3. Зміна умов трудового договору.
4. Розірвання трудового договору.

Рекомендовані джерела:

1. Конвенція про запровадження процедури встановлення мінімальної заробітної плати N 26 (16.06.1928)
2. Конвенція про професійну орієнтацію та професійну підготовку в галузі розвитку людських ресурсів (23.06.1975)
3. Конвенція про захист заробітної плати N 95 (01.07.1949)
4. Конвенція про процедуру встановлення мінімальної заробітної плати в сільському господарстві N 99 (28.06.1951)
- Конвенція про припинення трудових відносин з ініціативи підприємця N 158 (22.06.1982)
- Конвенція про обмеження тривалості робочого часу на промислових підприємствах до 8 годин на день та 48 годин на тиждень N 1 (29.10.1919)
2. Конвенція про щотижневий відпочинок на промислових підприємствах N 14 (25.10.1921)
3. Конвенція про запровадження процедури встановлення мінімальної заробітної плати N 26 (16.06.1928)
4. Конвенція про скорочення робочого часу до сорока годин на тиждень N 47 (22.06.1935)
5. Конвенція про щорічні оплачувані відпустки N 52 (24.06.1936)
6. Конвенція про нічну працю N 171 (26.06.1990)
7. Конвенція про працю на умовах неповного робочого часу N 175 (24.06.1994)
8. Гаращенко Л. Регулювання відпусток в конвенціях МОП та нормативних актах країн Європи // Право України, 1999. - №10. - С.90-93.
9. Никифорова А.А. Нестандартные формы занятости и режимы рабочего времени (опыт стран с рыночной экономикой) // Труд за рубежом. 1999. №1.
2. Гренендейк К. Применение права Европейского сообщества в странах – членах ЕС: на примере допуска к государственной службе // Вестник Московского университета. Серия 11. Право. 1996. №2.

3. Аكوпова Е.М. Современный трудовой договор (контракт), М. 1997. С.24-36.
4. Гасанов М.Ю., Соколов Е.А. Трудовой договор (контракт) в Республике Узбекистан. Кн.1-3. Ташкент, 1996.
5. Цысина Г.А. Коллективный договор в системе трудовых отношений в Канаде // Труд за рубежом. 1996. №1.
6. Осипцева Ж.П. Трудовой договор в ФРГ // Государство и право. 1996.№2.
7. Трудовое и социальное право зарубежных стран: основные институты. Сравнительно-правовое исследование / Под ред. Э.Б.Френкель. – М.: Юристъ, 2002. – С.107-168.
8. Киселев И.Я. Трудовой договор: вопросы найма и увольнений (обзор зарубежного опыта). М., 1997.
9. Киселев И.Я. Сравнительное и международное трудовое право. Учебник для вузов. – М.: Дело, 1999. – С.100-177.
10. Киселев И.Я. Зарубежное трудовое право. Учебник для вузов. – М.: Издательство НОРМА (Издательская группа НОРМА - ИНФРАМ), 2000. – С.58-100.

НЕ 2.2.

Трудова міграція. Правовий статус трудящих мігрантів та членів їх сімей згідно міжнародних стандартів.

План

1. Поняття та види трудової міграції.
2. Державне регулювання міграції робочої сили.
3. Правовий статус трудящих мігрантів та членів їх сімей:
4. Правове регулювання праці і статусу трудящих-мігрантів в рамках МОП;
5. Правове регулювання праці і статусу працівників – мігрантів в актах ООН;
6. Регіональні угоди з питань праці і статусу трудящих-мігрантів.

Рекомендована література:

1. Международная конвенция о защите прав всех трудящихся-мигрантов и членов их семей. ООН 18.12.1990р.
2. Європейська конвенція про правовий статус трудящих-мігрантів. Проголошена Радою Європи 24 листопада 1977 року.
3. Конвенція про трудящих-мігрантів (переглянута у 1949 році) N 97 (01.07.49).
4. Конвенція про зловживання в галузі міграції та про забезпечення трудящим-мігрантам рівності можливостей та поведження (24.06.75)
6. Довгерт А.С. Правовое регулирование международных трудовых отношений. Киев, 1992. – С.122-176.
7. Стокер П. Работа иностранцев. Обзор международной миграции рабочей силы. М., 1996. – С. 25-34.

НЕ 2.3. Правове регулювання праці персоналу міжнародних організацій та способи захисту їх прав.

План

1. Правове регулювання праці співробітників міжнародних організацій:
2. Адміністративний трибунал ООН.
3. Адміністративний трибунал МОТ.

Рекомендована література:

1. Статут ООН.
2. Положення про персонал ООН.
3. Статут Адміністративного трибуналу ООН затверджений Резолюцією 351A(IV) Генеральної Асамблеї ООН від 24 листопада 1949р.
4. Статут Адміністративного трибуналу МОП, прийнятий на Міжнародній конференції праці 9 жовтня 1946р.
5. Мюнх В., Вислых, Уайнс М.Д. Отправление правосудия: Согласование статутів Адміністративного трибунала ООН и Адміністративного трибунала МОТ: Женева, 2004.
6. Иванов Ф.О. О юридической силе решений международных административных трибуналов // Советское государство и право, 1957, №3.
7. Бекашев Д.К. Международное трудовое право: учеб. пособие. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2008. – С.72-83.

НЕ 2.4.

Правове регулювання працевлаштування іноземців в Україні.

План

1. Правове регулювання працевлаштування іноземців в Україні.
 - Порядок отримання дозволу на працевлаштування іноземця в Україні.
 - Порядок дострокового розірвання контракту з роботодавцем.
 - Юридичні наслідки для іноземця у випадку розірвання контракту.
 - Порядок обліку і зберігання бланків дозволів на працевлаштування.
2. Роль бірж праці у працевлаштуванні громадян на роботу.
3. Порядок працевлаштування українських громадян за кордоном:
 - Порядок отримання ліцензії на провадження посередництва у працевлаштуванні на роботу за кордоном;
 - вимоги до службового приміщення посередника;
 - Зовнішньоекономічний договір (контракт) посередника з іноземним суб'єктом господарювання;
 - Вимоги до укладення договорів посередником при наданні послуг з посередництва у працевлаштуванні на роботу за кордоном.

Рекомендована література:

1. Постанова КМУ 2028 Про затвердження Порядку оформлення іноземцям та особам без громадянства дозволу на працевлаштування в Україні (17.05.2002)
4. Європейська конвенція про правовий статус трудящих-мігрантів. Проголошена Радою Європи 24 листопада 1977 року.
 1. Конвенція про трудящих-мігрантів (переглянута у 1949 році) N 97 (01.07.49).
 6. Конвенція про зловживання в галузі міграції та про забезпечення трудящим-мігрантам рівності можливостей та поведіння (24.06.75)
 7. Довгерт А.С. Правовое регулирование международных трудовых отношений. Киев, 1992. – С.122-176.
 8. Стокер П. Работа иностранцев. Обзор международной миграции рабочей силы. М., 1996. – С. 25-34.

НЕ 2.5. Правове регулювання працевлаштування українців за кордоном.

План

1. Роль бірж праці у працевлаштуванні громадян на роботу.
2. Порядок працевлаштування українських громадян за кордоном.
3. Порядок отримання ліцензії на провадження посередництва у працевлаштуванні на роботу за кордоном;
 - вимоги до службового приміщення посередника;
 - Зовнішньоекономічний договір (контракт) посередника з іноземним суб'єктом господарювання;
 - Вимоги до укладення договорів посередником при наданні послуг з посередництва у працевлаштуванні на роботу за кордоном.

Рекомендована література:

1. Наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні на роботу за кордоном (10.01.2002)
2. Наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва Про затвердження Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні на роботу за кордоном. 24.06.2004р.
3. Європейська конвенція про правовий статус трудящих-мігрантів. Проголошена Радою Європи 24 листопада 1977 року.
4. Конвенція про трудящих-мігрантів (переглянута у 1949 році) N 97 (01.07.49).
5. Конвенція про зловживання в галузі міграції та про забезпечення трудящим-мігрантам рівності можливостей та поводження (24.06.75)
6. Довгерт А.С. Правовое регулирование международных трудовых отношений. Киев, 1992. – С.122-176.
7. Стокер П. Работа иностранцев. Обзор международной миграции рабочей силы. М., 1996. – С. 25-34.